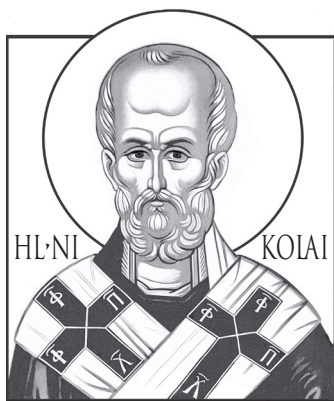

MINNESMERKE

DET ER I ÅR 100 ÅR siden den store russiske utvandringen. De «hvite» hadde tapt mot de «røde», og millioner måtte flykte for å redde livet. Store flyktningestrømmer kom til vesten. Også til Norge. Og den gangen var det ingen hjelp å få fra samfunnet!

Hit kom det ca 1000 flyktninger på isbryteren «Kuzma Minin» i 1920. Det ble basis for «Den ortodokse kirke i Norge – Hellige Nikolai Menighet».

Menighetsrådet ønsker å markere dette og vise respekt og takknemlighet til dem med å lage et minnesmerke i rød granitt, et russisk kors og en plakett med inskripsjonen:

Til Minne om de russiske flyktningene som kom til Norge i 1920 og grunnla
Den ortodokse kirke i Norge
– Hellige Nikolai Menighet
1920 - 100 år - 2020

ВЕЧНАЯ ПАМЯТЬ

Man kan gi bidrag til dette på den vanlige kontoen,
0532 1267426 – og merke den:
«Minnesmerke»

№ 4
2020

HELLIGE NIKOLAI MENIGHETS BLAD

DEN ALLHELLIGE JOMFRU MARIAS INNFØRING I TEMPELET

Tropar i 4. tone: I dag innledes Guds velbehag, og menneskenes frelse forkynnes, Jomfruen viser seg åpent i Guds tempel som et forvarsel for alle om Kristus, så la oss juble for henne:

Fryd deg, oppfyllelsen av Skaperens forsyn.

Kondak i 4. tone: Frelserens allrene tempel, prydelige bryllupskammer og Jomfru, Guds herligste smykke, føres i dag inn i Herrens hus, og med henne følger Helligåndens nåde; derfor hylles hun av englene som det himmelske tabernakel.

Многонациональный Православный Приход Русского Происхождения и Русской Традиции под каноническом омофором Патриарха ИРИНЕЯ Белградского.

Hellige Nikolai kirke Tvetenveien 13, 0661 Oslo ♦ facebook: <https://www.facebook.com.groups/HelligeNikolai/>
<http://www.ortodoks.com> ♦ postgironr.: 0532 1267426 ♦ IBAN: NO91 bankkontonr.: 2050.03.19357 SWIFT: DNBANOKK
 Forstander: Arkimandritt Johannes ♦ mob.: 472 71 396 ♦ e-post-adresse: fader.johannes@ortodoks.org

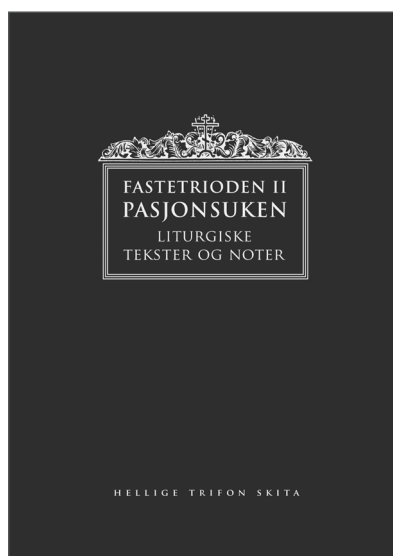
ADRESSER & TELEFONNUMMER	GUDSTJENESTER I OSLO, SANDNES, BERGEN OG HURDAL:		
hierodiakon: fader Serafim, mob. 971 62 405 leser: Ronald Worley Korleder: Torhild Agnes Svele Menighetsråd: f. Johannes (formann), f. Serafim, Torstein Theodor Tollefsen, Vera Piatrova, Ludmila Mobeck, Toska Struksnes, Ronald E. Worley. Revisjonskommisjonen: Inger-Johanne Nilssen, Lena Kleven og Svein E. Sandvold. Medlemsavgift (frivillig): kr.500,- Vipps nr.: 97557 Hellige Trifon Skita; mob.: 472 71 396 Hl. Trifon forlag og Tidsskriftene «Tabor» og «Ortodoks Røst», www.ortodoks.org facebook.com/trifonkloster konto nr.: 2050 29 63679 Vipps nr.: 539441 KIRKEFORENINGER OG MENIGHETER: *St. Georg i Neiden St. Georgs ortodokse kapell i Neiden starost: Oiva Jarva *Kirkeforeningen i Bergen Gudstjenestested: St. Sunniva på Florida. Starost: Sturla Olsen, tlf.: 56 33 09 05 konto: 5233.05.01006 konto: 1506.25.50853 Vipps: 569530 hjemmeside: www.ortodoksibergen.no *Kristi Forklarelse i Rogaland Starost: – / konto: 3265.11.10407 Hl. Martyr Elisabeths kapell Adresse: Daleveien 3, Sandnes Vipps: 123467 hjemmeside: http://ortodoksstavanger.no/ *Kristi Frembærelse i Tempelet i Bodo Lonni Lepp, Martinus Hauglid: *Johnsegarden i Sogn og Fjordane Inger Johanne Enger, 6977 Bygstad Leser: Asbjørn Olav Flåm, tlf. 57 71 69 00 e-post: kboklade@online.no Hl. apost. Johannes Teologens kapell Gravplass: Helgøya kirkegård Det Ortodokse Kirkeakademiet i Oslo: fader Johannes mob.: 472 71 396 NKR representant: fader Johannes NTSF representant: f. Johannes Forum for Ortodoks Kirkesang: «De myrrabærende kvinners» forening: Kontakt: Janette Khoury kontonr.: 2050 29 66945 Ikonmaler: Ove Svele, e-post: ograsve@gmail.com Nikolaifondet: gironr. 0540 0752704 Menighetsbladet: Redaktør f. Johannes Teknisk/lay-out medarb.: Ove Nikolai Svele Korrektur: Peter Svele	DEN GUDDOMMELIGE LITURGI ▶ søndager kl.11:00, ukedager kl.10:00. Liturgi på norsk 1. og 3. sønd. i mnd. / kirkeslavisk og norsk 2. og 4. sønd. i mnd.		
	<i>civil dato</i> 2020 ☞ 2021	<i>ukedag</i> ☞ <i>klokkeslett</i>	Gudstjenestene er åpne for alle, men kun ortodokse troende kan ta del i Nattverden. Husk fasten og forberedelsesbønnene! Skal du ta del i Nattverden, må du komme i god tid til kirken.
	15. nov.	sønd. kl. 11:00	Liturgi. Erkeengelen Gabriel. Sara av Sketis
	22. nov.	sønd. kl. 11:00	Liturgi. B. Nektarios av Pentapolis.
	27. nov.	fred.	☞☞☞ Julefasten begynner ☞☞☞
	29. nov.	sønd. kl. 11:00	Liturgi. Ap. og ev. Matteus.
	4. des.	fred. kl. 10:00	LITURGI: JOMFRU MARIAS TEMPELGANG. Введение во храм пресв. Богородицы
	5. des.	lörd. kl. 10:00	Liturgi i Sandnes (Daleveien 3)
	6. des.	sønd. kl. 11:00	Liturgi. Aleksander Nevskij (1263)
	12. des.	lörd. kl. 10:00	Liturgi i Bergen (Repslagergt 17)
	13. des.	sønd. kl. 11:00	Liturgi. Ap. Andreas. B. Frumentios av Etiopia (380)
	19. des.	lörd. kl. 10:00	LITURGI FOR HL. NIKOLAI. Престольный праздник.
	20. des.	sønd. kl. 11:00	Liturgi.
	27. des.	sønd. kl. 11:00	Liturgi.
	28. des.	mand. kl. 10:00	Liturgi i klosteret i Hurdal. Hl. Trifons dag.
	2. jan.	lörd. kl. 10:00	Liturgi i Sandnes (Daleveien 3) Mart. bisk. Ignatios av Antiokia.
	3. jan.	sønd. kl. 11:00	Liturgi.
	6. jan.	onsd. kl. 19:00	VIGILIE FOR KRISTI FØDSEL. Сочельник
	7. jan.	torsd. kl. 10:00	LITURGI FOR KRISTI FØDSEL. Рождество Христово.
	9. jan.	lörd. kl. 10:00	Liturgi i Bergen (Repslagergt 17) Erke diakonen Stefan.
	10. jan.	sønd. kl. 11:00	Liturgi.
	17. jan.	sønd. kl. 11:00	Liturgi. De 70 apostlene.
	18. jan.	mand. kl. 19:00	VIGILIE FOR KRISTI DÅP. Богоявленский сочельник
	19. jan.	tirsd. kl. 10:00	LITURGI MED VANNVIELSE. Богоявление. Водоосвящение.
	24. jan.	sønd. kl. 11:00	Liturgi Theodosios den Store
	27. jan.	onsd. kl. 10:00	Liturgi for hl. Sava av Serbia.
	31. jan.	sønd. kl. 11:00	Liturgi. erkeb. Athanasios og Kirill av Aleksandria.
	6. feb.	lörd. kl. 10:00	Liturgi i Sandnes (Daleveien 3) Xenia av St. Petersburg.
	7. feb.	sønd. kl. 11:00	Liturgi. Gregor Teologen.
	13. feb.	lörd. kl. 10:00	Liturgi i Bergen (Repslagergt. 17) Kyros og Johannes, leger.
	14. feb.	sønd. kl. 11:00	LITURGI. KRISTI FREMBÆRELSE I TEMPELET. Сретение Господње
	21. feb.	sønd. kl. 11:00	Liturgi. mart. Theodor Stratilaten.
	28. feb.	sønd. kl. 11:00	Liturgi.
	En ortodoks kristen kan ta del i nattverden kun i en ortodoks kirke, og bør faste på onsdag og fredag, be sine bønner morgen og kveld fra bønnboken, tenne oljelampe eller vokslys og røkelse (på søndager og helligdager) foran ikonene, lese dagens tekst fra Bibelen og ta del i kirkens gudstjenester så ofte som mulig. Воскресенье — это день Господень, приходите в церковь! SØNDAG ER HERRENS DAG, GÅ I KIRKEN!		

BØKER TIL SALGS:

FASTETRIODEN II PASJONSUKEN

LITURGISKE
TEKSTER OG NOTER

342 sider i stor størrelse
innb. med 2 leseband i ryggen

Pris 450,- + porto

FESTMINEA

506 sider stor i størrelse:
innb. med 2 leseband i ryggen

Pris kr. 800,- + porto

HOROLOGIET

414 sider i stor størrelse:
innb. med 2 leseband i ryggen

Pris kr. 600,- + porto

BESTILLES OVER E-POST:
fader.johannes@ortodoks.org

HELLIGÅNDEN I DEN KRISTNES PERSONLIGE LIV (fjerde del)

av Metropolitt Kallistos Ware

4.2. Naturlig kontemplasjon innebærer å se alle ting i Gud og Gud i alle ting. Vi oppdager det eviges nærvær i alle gjenstander omkring oss, i alle personer vi møter og i alle oppgaver vi utfører. Rett forstått opphever derfor den naturlige kontemplasjonen alle skarpe avgrensninger mellom det «hellige» og det «verdslige». En velkjent ortodoks bønn sier at Helligånden er «nærværende overalt og fyller alle ting». Vi finner ham ikke bare i opphøyde fromme geberder, i ekstatiske eller særegne kroppslige eller sjelelige opplevelser, for han er nærværende i alle hendelser i vårt daglige liv. Sann «mystikk» består i å finne det ualminnelige i det alminnelige. Mitt «spirituelle liv» er det samme som mitt dagligliv – når jeg lever det ut i dets fylde, men med evigheten som en tilleggsdimensjon. Dette øyeblikk som jeg gjennomlever nå, denne rutineoppgaven som jeg utfører hver dag, denne personen som jeg taler med akkurat nå – er hver for seg av uendelig verdi; om jeg bare vil, kan hver av dem åpne veien for meg til den kommende tidsalder. Jeg behøver ikke å flykte inn i en fjern sfære for å finne et hellig rom og en hellig tid: tvert imot, det hellige rommet og den hellige tiden er ikke noe annet enn *dette* sted og *denne* stund, når de oppfattes slik de er – som fylt av Helligånden. La oss åpne våre øyne og se. Det finnes et ordtak i zen som belyser dette: «Før jeg forsto zen, var fjell ikke noe annet enn fjell og elver ikke noe annet enn elver. Da jeg trengte inn i zen, var fjell ikke lenger fjell og elver ikke lenger elver. Men da jeg forsto zen, var fjell bare fjell og elver bare elver.» Naturlig kontemplasjon innebærer å se tingene i våre daglige erfaringer, men å se dem *som om vi så dem for første gang*, med Adams øyne i paradiset.

4.3. Naturlige kontemplasjon påvirker vårt forhold til skapte ting og personer på to måter og setter oss i stand til å se verden som sannhet og som sakrament:

For det første: Naturlige kontemplasjon hjelper oss til å oppdage *sannheten* i hver ting. Vi møter *dem på en avspent måte med kjærlighet*. Vi begynner å vurdere ting og personer på en annen måte enn ut fra nyttehensyn alene, som midler for å fremme vår egen nytte. I stedet vurderer vi dem ut fra hva de er i seg selv. Vi ser hver ting i et livlig relieff **mot** andre ting, slik den fremstår med full intensitet i sin distinkte egenart. Slik gjenvinner vi sansen for at alle deler av den guddommelige skapelse rett og slett «er» og «er slik».

For det andre: Naturlige kontemplasjon hjelper oss til å verdsette hver ting som et *tegn* eller *sakrament* som peker ut over seg selv, på Skaperen. Hver ting gjenvinner intensiteten i sin distinkte måte å være på, samtidig med at den blir gjennomskinnelig og tjener som et vindu mot det guddommelige riket. Fr. Alexander Schmemmann sier det slik: «Den kristne er én som finner Kristus overalt hvor han enn ser, og fryder seg i ham.»

4.4. Den naturlige kontemplasjonens katafatiske vei – som det er mulig for alle å oppnå når som helst og hvor som helst, uansett ytre omstendighe-

forts. neste side ►

► forts. fra s. 3. «Helligånden i den kristnes personlige liv»

ter – motsvares i den hesykhastiske tradisjon av den apofatiske vei med bønn uten ord eller bilder. Denne er også i prinsippet tilgjengelig for alle, men i praksis er den langt vanskeligere, i hvert fall i sin høyeste og mest fullkomne form; og derfor er den svært sjelden. Mens den naturlige kontemplasjon ligger til grunn for oppmerksomheten på at Gud er nær, ligger den billedløse bønn i stillhet ikke bare til grunn for dette, men også for oppmerksomheten på at Gud er fjern, en helt annen. For Gud er ikke bare nærværende i hver ting, men også over og hinsides alle ting. Hver gang vi hevder at: «Dette er også deg», må vi øyeblikkelig tilføye: «Men dette er ikke deg». Det er dette andre aspektet som gir grunnlaget stillhetens bønn. Gud er uendelig mye større enn alle de ting han har skapt, større enn alle ord, begreper og symboler som vi anvender på ham. Hesykhashen som følger denne veien, avstår derfor så langt han kan fra verbale formuleringer eller visuelle forestillingsbilder. Fattig i ånden strekker han seg i en enkel kjærlighets-handling ut i det levende mysteriets «blendende mørke» som ligger hinsides. Som et hjelpemiddel til å «avstå fra» eller «gi slipp på» det uvesentlige, gjentar han kanskje en kort påkallelse, slik at det blir lettere for ham å konsentrere sitt åndelige intellekt i ett eneste punkt. Den vanligste formen for påkallelse er Jesus-bønnen: «Herre Jesus Kristus, Guds Sønn, forbarm deg over meg.» Men ordenes nøyaktige form varierer, og det finnes også tider hvor hesykhasten ikke uttaler noen bønneord i det hele tatt – når bønnen blir noe han *er* og ikke noe han *sier*.

4.5. Når ortodoksien fremholder både naturlige kontemplasjon og apofatisk eller stille bønn, søker den å opprettholde en balanse i sin åndelige tilnærming mellom guddommelig immanens og guddommelig transcendens. Vi hevder at Gud er nærværende i alt, men likevel er hinsides alt. Dette er ikke panteisme, men panenteisme. Dogmatisk sett blir denne balanse sikret ved sondringen mellom Guds energier og hans *vesen*. «Vi kjenner vår Gud gjennom hans *energier*», sier hl. Basilios (ca. 330-379), «men vi gjør ikke krav på at vi kan nærme oss hans *vesen*. For hans energier kommer ned til oss, mens hans *vesen* forblir utilnærmelig.»

4.6. «Vær stille og vit at jeg er Gud» (Psal. 46: 11). Dagens europeer trenger å lære seg pånytt å verdsette stillhet, ikke i negativ, men positiv forstand; ikke bare ytre stillhet, som en pause mellom ord eller som fravær av bråk,

men om en indre årvåkenhet og oppmerksomhet, som en holdning hvor vi *lytter til Helligånden*. Jesus-bønnen er blitt populær blant kristne i Vesten, og det samme gjelder slike bøker som *Filokalia* og *En russisk pilegrims beretning*. Dertil kommer at mange kristne i Vesten viser en stigende interesse for sin egen mystiske tradisjon. Alt dette viser hvor mange som opplever dette behovet for indre stillhet.

4.7. *Bønn og handling*. I sin høyeste og beste form innebærer *hesykhia* på ingen måte eskapisme eller at man unndrar seg ansvar for sin neste. Sakramentene er jo personlige, men ikke private; og det samme gjelder også den indre bønn. Finner vi Helligånden i vårt hjerte, så finner vi også hele menneskeheten i vårt hjerte. Hver gang vi ber, ber vi som lemmen av Kristi kropp, i fellesskap med alle de andre lemmene. Å be er en handling. Når hesykhasten ber, uttrykker han sin kjærlighet til andre og gjør sin innsats for samfunnets forvandling. Dette gjelder ikke bare direkte forbønn, men enhver form for bønn. Fr. Irénée Hausherr sier det slik:

Hvert fremskritt et lem gjør i retning av hellighet er til nytte for alle lemmene; enhver oppstigning til Gud skaper et nytt kontaktpunkt mellom Gud og menneskeheten som sådan; hver åndelig oase gjør denne verdens ørken mindre heslig og ubeboelig.

Et av paradoksene i det åndelige liv er at den person som bare vender seg til Gud med altomfavnende kjærlighet, uten å planlegge, organisere eller overveie hvordan han kan være mest til nytte for andre, ofte er mer til varig gagn for hele samfunnet enn andre i hans samtid. Det finnes mange eksempler på dette i munkevesenets historie – for eksempel hl. Benedictus i 500-tallets Italia og hl. Sergius i 1300-tallets Russland. *Hesykhia* er også *diakonia*: indre bønn kan vise seg å være en sterk form for samfunnstjeneste. Den som lever for Gud, lever også for andre. Som hl. Serafim av Sarov (1759-1833) sa: «Om du skaper fred i ditt hjerte, vil tusener rundt deg bli frelst.» «Se på dette vinduet», sa Chuang Tzu, «det er ikke noe annet enn et hull i veggen, men på grunn av det blir hele rommet fylt med lys. Slik er det også når sjelens evner er tomme; da fylles hjertet med lys. Og når det er fylt med lys, virker det på andre slik at de blir forvandlet i hemmelighet.» Hl. Isak av Syria (600-tallet) hevdet rett ut at det er bedre å oppnå hjertets renhet enn å omvende hele nasjoner av hedninger fra deres villfarelser. Han sa

forts. neste side ►

► forts. fra s. 4. «Helligånden i den kristnes personlige liv»

ikke dette fordi han foraktet apostlenes gjerninger; han mente snarere at det er lite sannsynlig at vi kan omvende noen fra noe som helst om vi ikke har oppnådd et visst monn av indre stillhet først. Vår preken har ordets kraft bare hvis det er et ord av stillhet. Ren aktivisme er i seg selv aldri nok. «Søk først Guds rike, ...» (Matt. 6:33).

5. ÅNDENS GAVE: (IV) IKONETS BUDSKAP

5.1. Det finnes en indre sammenheng mellom skjønnhet, sannhet og kjærlighet. Helligånden som er kjærlighetens og sannhetens Ånd, er også skjønnhetens Ånd, og da styrer den kunstnerens hånd. Slik var det med Besalel som arbeidet på tabernaklet (2. Mos. 35:31), og slik skulle efeserne bli inspirert til å synge og spille til Guds ære (Ef. 5:19).

5.2. I den ortodokse tradisjon blir dette spesielle aspekt av Helligåndens virksomhet fremfor alt knyttet til det å male ikoner. Ikonet kan tilnærmes på to plan. For det første kan det forstås som en estetisk, som en ting som er vakker for øyet og med visse trekk som er felles for alle vakre gjenstander. For det andre kan det forstås som liturgisk. Et hellig ikon skiller seg fra andre vakre gjenstander ved at det har fått en sakramental velsignelse, det er blitt avsondret gjennom en sakramental velsignelse som innlemmer det direkte i kirkens tilbedelse. Vi skal behandle disse to aspekter hver for seg.

5.3. Ikonet har altså for det første til formål å være vakker for øyet så langt som råd er. I kraft av dette har ikonet allerede en iboende åndelig verdi; det åpenbarer Gud for menneskene og har del i verdens forvandling og forløsning. Ifølge fr. Sergej Bulgakov (1871-1944) finnes det en «gudsåpenbarelse ikke bare i sannheten, men også i skjønnheten». Han fortsetter:

Når skjønnheten blir erfart av mennesket, er den ikke bare en subjektiv menneskelig følelse hvis eksistens kanskje bare beror på en tilfeldig smaksretning. Skjønnheten er et objektivt prinsipp i verden og åpenbarer Guds herlighet for oss. ... Skjønnhetens objektive natur blir ikke på noen måte svekket av at den ikke lar seg bestemme logisk og ikke kan uttrykkes i ord. ... Kunsten forvandler verden og gjør den forenlig med sitt sanne bilde.

Dostojevskij bekrefter dette: «Skjønnheten skal frelse verden».

5.4. I kraft av sin synlige og ytre skjønnhet har altså ikonet – i likhet med andre kunstverk – del i de skapte tings frelse. Men samtidig er det mye mer enn bare et kunstverk. Det første aspektet har stor betydning, men det andre har enda større betydning. Når et ikon er ferdigmalt, blir det velsignet med spesielle bønner, og det er denne sakramentale velsignelsen som gjør den til noe mer enn et bilde med et religiøst motiv; til et hellig ikon. Gjennom denne velsignelsen blir den et nådemiddel, et tegn på Guds rike eller sakrament. Dette skjer på en spesiell og særegen måte som skiller det fra andre bilder. Det syvende økumeniske kirkemøtet (787) fastsetter: «Når vi hedrer og ærer et ikon, mottar vi dets helliggjørende kraft.» I denne sammenheng kan vi også bruke et uttrykk som finnes i biografien om hl. Stefan (død ca 764): «Ikonet er en dør.» Det er et middel som hjelper oss til å tre inn i den usynlige verden, et møtepunkt mellom kirken på jorden og kirken i herligheten. Ikonet forflytter oss til det hellige rommets og den hellige tidens dimensjoner, og gjør oss samtidige med den hendelse som gjengis, ikke bare som tilskuere, men som deltagere i denne hendelsen. Ikonet formidler nærværet til den som blir avbildet og gjør det mulig for oss gjennom bønn å tre inn i et fellesskap med dem.

5.5. Det er her, på det sakramentale plan, at vi finner ikonets dype og sanne mening. Det er utvilsomt viktig at et ikon er estetisk vakkert, men de estetiske kriterier som er avgjørende for den ortodokse ikonografien, er likevel ikke de samme som de fremherskende kriterier i moderne vestlig kunst. Det som gjør et bilde til et hellig ikon, er ikke dets estetiske skjønnhet, men det faktum at det er innlemmet i en tilbedelse og på denne måten inngår i vår samtale med Gud. De som tar ikonet ut av sin liturgiske og lovprisende (doksologiske) sammenheng, og bare bedømmer det ut fra en kunsthistorisk synsvinkel, mister dets egentlige mening.

5.6. All sann kunst forutsetter asketisk selvdisiplin, og dette gjelder i særlig grad for ikonmaling. Ingen kan bli en virkelig ikonograf uten lydighet, faste og bønn. Kunstnerisk dyktighet alene er aldri tilstrekkelig. Asketisk selvdisiplin er imidlertid viktig ikke bare for ikonografen, men for alt kristent liv, som vi straks skal se.

6. ÅNDENS GAVE: (V) DE TO VEIER – ASKESENS Plass

6.1. «Liturgien etter liturgien» leves først og fremst på *familiens* plan. Dette er det mest grunnleggende. «Det er

forts. neste side ►

ikke godt for mannen å være alene» (1. Mos. 2:18). Beseglet med Helligånden – som *fremfor alt* er enhetens Ånd – er menneskelige personer kallet til å leve i fellesskap. Dette fellesskap har to grunnleggende former: den naturlige familie mellom ektefeller forenet i *ekteskap*, og den åndelige familie eller *klosterfellesskapet*. Dessuten finnes det naturligvis også en tredje mulighet som er svært vanlig i vår tid, nemlig livet som enslig. I en slik situasjon lever de som ikke føler seg kallet til å leve i sølibat, de som ikke har giftet seg eller de som har skilt seg.

6.2. I vårt daglige liv finner Åndens gave sitt uttrykk i ekteskapet eller i klosterfellesskapet, men disse to veier står ikke i motsetning til hverandre; de kompletterer hverandre. Ingen av dem kan forstås rett uten at de forstås på bakgrunn av den andre. Munker og nonner er ikke dualister; i samme grad som gifte kristne må munke og nonner også innstille seg på å bekrefte den materielle skapelsens og menneskekroppens iboende godhet og skjønnhet. Om munken avstår av ekteskap, beror det ikke på at ektestanden er ond, men bare at han er kallet til å uttrykke sin kjærlighet til Gud og menneskeheten på en annen måte. Munken er altså ikke dualist, og ifølge det samme prinsipp er både ektefeller og munke eller nonner kallet til å faste og selvforsakelse. De kroner som under en ortodoks vielse blir satt på brudens og brudgommens hoder, er blant annet også *martyrkroner*. En munk og en gift kristen er i samme grad asketer og i samme grad materialister – i ordenes sanne kristne betydning: en som bekrefter de materielle tings potensielle åndelige innhold. Forskjellen mellom dem ligger bare i de ytre vilkår for deres asketiske kamp.

6.3. Om askese blir praktisert av munke eller gifte kristne, blir den veiledet av tre grunnleggende prinsipper:

(I) Verden er skapt av Gud og intet av det som finnes i den er i sitt innerste vesen ondt (1. Mos. 1: 31).

(II) Verden er en fallen verden; vi ser følgene av synden rundt oss og inne i oss selv, både den opprinnelige synd og den personlige.

(III) I Jesus Kristus ble Gud menneske, led på korset, sto opp fra de døde for å løskjøre denne falne verden fra synd og gjøre det mulig å delta i den guddommelige herlighet.

Ingenting er ondt i sitt innerste vesen: Synden er ikke en substansiell virkelighet, men en parasitt. Det vil si, det onde ligger ikke i tingen selv, for alle ting er deler av Guds skapelse, men det ligger i vår holdning til tingene, i vår vilje og våre moralske valg. Asketisk faste, kombinert

med levende tro, gjør det mulig for oss å ta del i Kristi seier over døden og synden; det setter oss i stand til, med Guds hjelp, å rette opp det som er forvrengt i vår vilje og i våre moralske valg, uten at vi behøver å avvise tingene i seg selv. Om for eksempel ektefeller avstår fra seksuell omgang i bestemte perioder, er det ikke fordi seksuelle forhold innenfor ekteskapet er urene – tvert imot, de er velsignet av Gud – men fordi mann og hustru for en tid skal kunne leve mer inderlig i bønn (se 1. Kor. 7:5), og gjennom frivillig avholdenhet gi sitt ekteskap en åndelig dimensjon som det ellers ikke ville hatt. Om alle kristne, munke og legfolk, avstår fra visse typer føde under fasten før påske, er det ikke fordi det er syndig å spise eller drikke, men for å gjøre det vi spiser og drikker mer nattverdsaktig (eukaristisk) – som en måte å takke Gud i stedet for å tilfredsstille vår appetitt. Vi avstår med andre ord ikke fordi tingene eller handlingene er urene, men fordi vi er urene i vår vilje og vårt begjær. «Alt er rent for de rene» (Tit. 1:15), men vi er ikke rene, og nettopp av denne grunn trenger vi å faste og være avholdende.

6.4. Hva sann askese er fremgår av hl. Pauli måte å bruke ordet «kjøtt» (sarx). Når Paulus stiller opp mot hverandre «kjøtt» og «ånd», er det ikke motsetningen mellom det materielle og det ikke-materielle han vil fremholde. «Kjøtt» er ikke det samme som «kropp», like lite som «ånd» er det samme som «sjel». I Gal. 5: 19-21 regner Paulus opp «kjøttets gjerninger». Her nevner han en rekke saker som ikke er spesielt knyttet til kroppen, for eksempel avgudsdyrkelse, kjetteri og misunnelse. I slike sammenhenger brukes «kjøtt» om syndige forhold i hele vår menneskelige person, både kroppslig og sjelelig, i den grad vi er skrøpelige og faller for fristelser som vender oss bort fra Gud og mot synden. På samme måte brukes «ånd» om hele vår menneskelige person, både kroppslig og sjelelig, i den grad vi er forenet med Kristus i Ånden. Sjelen kan bli kjøttaktig, liksom kroppen kan bli åndelig (1. Kor. 15: 44), uten at kroppen av den grunn blir dematerialisert. Hvis vi anvender denne inndeling på askesen, forstår vi at vår asketiske kamp ikke retter seg mot kroppen, men mot kjøttet. Fr. Sergei Bulgakov pleide å si: «La kjøttet dø for å oppnå en kropp». Dette standpunktet inntar også ørkenfedrene: «Det vi lærer her, er ikke å ta livet av kroppen, men av lidenskapene.»

6.5. Asketisk faste er altså ikke noe negativt, men noe positivt, enten den utføres i klosteret eller et kristent

forts. neste side ►

LIVET TIL DEN HELLIGE HIERARKEN OG UNDERGJØREREN NIKOLAI, ERKEBISKOP AV MYRA I LYKIA

oversatt av Sam Mustafavi

OPPRINNELSEN

Den hellige hierarken, Nikolai, den store undergjøreren, raske hjelper og ekstraordinære forbeder hos Gud, vokste opp i Lykia-provinsen i Lille-Asia. Han ble født i byen Patara. Hans foreldre, Theophan og Nonna, var fromme, edle og velstående mennesker. Dette velsignede ekteparet ga mye almisser og var i mangt dydige, og de ble derfor verdig til å frembringe en hellig stikling, *et tre plantet ved rennende bekker, som gir sin frukt i sin tid*. Når dette velsignede barnet ble født, fikk navnet Nikolai, som betyr «erobrer av nasjoner.» Og ved Guds velsignelse viste han seg virkelig som en seierherre over ondskap, til beste for hele verden. Etter hans fødsel, ble hans mor Nonna umiddelbart befridd fra fødselssmerter, og etter denne fødse-

len inntil hennes død forble hun ufruktbar. Ved dette vitnet naturen selv om at denne kvinnen ikke kunne få enda en sønn slik som Hl. Nikolai: Han alene skulle være den første og den siste. Han ble velsignet allerede i mors liv ved Guds nåde, og han viste seg å være en ærbødig tilbeder av Gud allerede før han så dagens lys. Han gjorde undere før han drakk sin første melkedråpe, og han fastet før han i det hele tatt begynte å spise mat. Etter hans fødsel, da han fremdeles var i døpefonten som et spedbarn, så sto han med sine egne føtter i lengre tid, uten støtte fra noen, ved dette æret han den Allhellige Treenigheten. I ham var det mulig å gjenkjenne den fremtidige undergjøreren allerede fra starten av. Han ga også tegn på ekstraordinær avholdenhet ved at han fastet på onsdager og

forts. neste side ►

► forts. fra s. 6. «Helligånden i den kristnes personlige liv»

hjem. Den er en måte å uttrykke håp og glede, å si ja til den åndelige verdi av kroppen vår og alle materielle ting. Ekte kristen faste har ikke noe trist eller dystert over seg. Tvert imot, bare den som faster vet hvordan man virkelig kan feste.

6.6. I lys av de to grunnprinsipper vi har beskrevet, fremgår det klart at det finnes to slags forvrengt åndelighet som vi bør vokte oss for:

(I) Først og fremst bør vi avvise den typen «pietisme» som innskrenker det åndelige liv til visse gjenstander og situasjoner som alene betraktes som hellige, mens alt annet avvises som verdslig. Vi hevder tvert imot, slik vårt første prinsipp tilsier, at alle skapte ting er Guds verk, og følgelig at ingenting er verdslig i seg selv. Gjennom askese er det mulig å forvandle all verdsliggjøring. Alle mennesker og ting har muligheten i seg til å bli Helligåndens instrumenter.

(II) På den annen side må vi være like mye på vakt mot å glemme det andre prinsippet, at verden er en fallen verden. Vi bør ikke avvise bare den nevnte type pietisme, men også den type «sekularisert kristendom» som aksepterer den falne verden på dens egne vilkår og ser bort fra behovet for en asketisk renselse av våre moralske holdninger.

6.7. Bare de som faster er skikket til å være sanne forvaltere av skapelsen. Hvis vi ikke gjenoppdager den as-

ketiske fasten, kan vi ikke gjøre oss håp om å helbrede de typiske sykdommer for våre «overflodssamfunn», slik som inflasjon og forurensning og ødeleggelse av miljøet. Våre økonomiske og økologiske ferdigheter kommer ikke til å være til varig gagn for oss med mindre de ledsages av radikal omvendelse – forstått som *metanoia* i ordets fulle forstand – en grunnleggende forandring av sjel og hjerte, som omsettes i asketisk selvforsakelse. Det virkelige problem er ikke ytre, men indre; ikke teknologisk, men åndelig.

6.8. Det er riktig, slik det ble fastslått på Den ortodokse rådslagning om kirken og tjenesten (Kreta, 20-25 november 1978), at «kristen diakonisk virksomhet i dag trenger en ny asketisk ånd, det vil si en ånd hvor det legges vekt på selvforsakelse og omsorg for vår neste, og fører til en enklere livsstil». Det er karakteristisk at her settes askese direkte i sammenheng med å tjene andre. Askese og faste er ikke fylt av Ånd om de ikke også vender seg utad. Deres formål er ikke bare å fremme vår individuelle renselse, men også å gjøre oss mer tilgjengelige for andre, mer aktive i vår kjærlighet, mer villige til å dele med andre. En annen dyd som utfyller fasten, er *gjestfriheten* i vid forstand, som omfatter både åndelige og materielle gaver. Vi skal ikke bare åpne vårt hjems dører for dem som er sultne på mat, men også vårt hjertes dører for dem som er sultne på vennlighet og selskap.

forts. i nytt nr. av MB ■

► forts. fra s. 7. «Livet til den hellige hierarken og undergjøreren...» fredager, da han enda var et spedbarn. Hans mor og far var undret seg veldig og de forutså hvor streng en faster deres sønn kom til å bli i hans kommende liv, siden han var vant til slik en moderasjon til og med fra sin spedbarndom. Hl Nikolai holdt en streng faste hver onsdag og fredag gjennom hele hans liv, like inntil sin død. Idet årene gikk og barnet vokste, vokste han også i kunnskap, og han utviklet de forskjellige dydene, som hans fromme foreldre lærte ham. Og han var som en fruktbar åker, som mottok og utga gode frø og brakte frem godefrukter, og hver dag bar han nye frukter av sin gode oppførsel.

UNGDOMSTIDEN

Da tiden kom for å lære De hellige skriftene, oppnådde han mye visdom på kort tid ved sitt skarpe sinn og ved Helligåndens hjelp, og han lyktes i å bli godt kjent med bøkene, slik som passer seg for en god styrmann på Kristi Skip og en dyktig hyrde for de fornuftige fårene. Etter å ha nådd langt i ord og utdanning, viste han seg også som perfekt i sin livsførsel. På alle måter unngikk han forfengelige venner og tomt snakk, han unngikk samtaler med kvinner og unnlot også å rette sine øyne mot dem. Hl. Nikolai bevarte en sann kyskhets, med et rent sinn som alltid var rettet mot Herren, og han oppsøkte alltid Herrens tempel, idet han fulgte Psalmisten som sier: *«jeg vil heller stå ved dørtreskelen i min Guds hus enn bo i ugudelighets telt.»* I Guds tempel var han både dag og natt idet han løftet opp sitt hjerte og sinn til Gud i bønn, leste hellige skrifter, tenkte på åndelig kunnskap, og beriket seg selv med Helligåndens guddommelige nåde, og han skapte i seg selv en verdig bolig for Ham, ifølge Den hellige skriftens ord: *Dere er Guds tempel og Guds Ånd bor i dere.* Guds Ånd bodde sannelig i denne dydige og rene ungdommen, og han tjente Herren, idet Helligånden lyste i ham. Ikke noe av det som er naturlig hos vanlige ungdommer, kunne merkes ved ham: i hans moralske innstilling var han lik en gammel mann, og derfor så alle opp til ham og undret seg over ham. Hvis en gammel mann viser ungdommelige inklinasjoner så blir han til latter for alle, men på den andre siden, hvis en ungdom har fremferd som en gammel mann, blir han sett opp til av alle med undring. Upassende er ungdommelighet i gammel alder, men utmerket og verdig er alderdom i ungdommen.

Hl Nikolai hadde en onkel som var biskopen av byen Patara, onkelen het også Nikolai, og Hl Nikolai ble gitt

det samme navnet til ære for onkelen. Denne biskopen så at nevøen hans var fremgangsrik i det dydige livet og at han på alle måter unngikk verdens veier, og han begynte å råde foreldrene hans om at de burde gi sønnen sin til Guds tjeneste. Foreldrene hørte på dette rådet og viet barnet til Gud, det barnet som de selv hadde fått som en gave fra Gud, ga de tilbake til Gud. For i eldgamle bøker er det skrevet om disse foreldrene, at de var barnløse og at de ikke hadde noe håp om å få barn, men ved mange bønner, tårer, og nådefulle gjerninger tryglet de Gud om å få en sønn, men nå hadde de ingen anger over at de ga deres eneste sønn tilbake til Ham som først hadde gitt dem sønnen. Biskopen mottok denne gutten da han fremdeles var en ungdom, men som allikevel hadde gråe visdomshår, gammel alder i en ungdommelig kropp, og en plettfri livsførsel. Biskopen ordinerte ham til prest, og da han presteviet Hl Nikolai, så ble biskopen inspirert av Helligånden, og til dem som var samlet i kirken, fremsa han en profeti:

«Brødre, jeg ser en ny sol som reiser seg over jorden som manifesterer i seg selv en nådefull trøst for de bedrøvede. Salig er den flokk som blir verdige til å ha ham som sin hyrde, fordi denne vil gjete sjelene til dem som har gått seg vill, vil gi dem næring på fromhetens beite, og han vil være en barmhjertig hjelper ved ulykker og prøvelser.»

Denne profetien ble sannelig oppfylt, som vil bli tydelig senere i historien.

Etter at Hl Nikolai hadde akseptert den prestelige rangen, så la han vinn på arbeid, han holdt vigilie og forble i uavlatelig bønn og faste, selv om han var et dødelig menneske så strevde han etter å imitere de legemsløse englene. Han førte et liv lik englene og hans sjels skjønnhet blomstret fra dag til dag, han var fullstendig verdig til å styre i kirken. På denne tiden, ønsket biskop Nikolai å reise til Palestina for å gi ære til de hellige stedene der, og han ga kirkestyret over til nevøen sin. Denne Guds prest, Hl Nikolai, tok over onkelens sete, og tok vare på sakene til kirken på samme måte som biskopen selv. Ved denne tiden gikk foreldrene hans over til det evige livet. Etter å ha mottatt arven, delte han ut alt til de trengende. For han brydde seg ikke om jordiske rikdommer og han brydde seg ikke om å utøke dem, men idet han forsaket alle jordiske lyster, strevde han av hele sitt hjerte etter å hengi seg selv til den Ene Gud, idet han ropte: *Til Deg, O Herre, løfter jeg min sjel, Lær meg å gjøre din vilje, for du er min Gud! På deg er jeg kastet fra mors liv; fra min mors skjød er du min Gud.*

forts. i nytt nr. av MB ■

ASKESE FOR ENHVER

Til utgivelsen av Tito Collianders «*Den Asketiske Vei*» på norsk

Da jeg leste *Den asketiske vei* første gang, var det som å oppdage Bergprekenens guddommelige visdom på ny. Den samme poengterte og tydelige formaning som kjennetegner Jesu ord i Bergprekenen, preger Tito Collianders lille bok om askesen i den ortodokse kirke: Bibelens og kirkefedrenes åndelige språk – ærlig, tydelig, direkte og styrkende. Bibelhenvisningene finnes i hopetall i denne lille boken, først og fremst Jesu ord fra evangeliene, men også apostlenes skrifter og psalmene er flittig sitert. Det er en direkte tone i verket; her finnes ingen forsøk på å «pynte på sannheten», gjøre livet «enklere» eller komme med fikse løsninger. Her er bibelversene levd ut gjennom asketisk praksis, og derfor er også tolkningen av dem så verdifull: Boken er rett og slett en innføring i *kristendom*, i det kristne liv og hvordan man kan leve det ut i hverdagen, hva enten man er leg eller lærd, gammel eller ung, mann eller kvinne, gift eller ugift, i kloster eller utenfor.

Tito Collianders øvrige forfatterskap og virke beskriver på mange måter menneskets vandring. I skriftene sine skildrer han stadig mennesker som er på vei et sted. Disse befinner seg i nyansenes verden, mellom synd og hellighet, frelse og fortapelse, godhet og ondskap. Colliander opererer selv i all hovedsak innenfor den *realistiske tradisjon*, hvor man tar opp problemer i og forsøker å skildre virkeligheten slik som den oppleves i forfatterens samtid.

Men det er like fullt flere deler av Collianders forfatterskap som peker ut over hans egen tid. Hans verker har dype røtter, og de næres av allusjoner til og sitater fra urgammel visdom og erfaring. Samtidig peker de fremover mot en aktiv tilegnelse av levende tradisjoner, et åndelig liv som alltid er aktuelt, og som kan tilpasses nye situasjoner. Både det bakoverskuende og det fremoverskuende aspektet kommer til syne særlig i hans teologiske skrifter.

I *Den asketiske vei* får Tito Colliander frem hvor almen askesen er. I denne forbindelse er det visse trekk ved oversettelsen jeg må kommentere. Den svenske originaltittelen er *Asketernas väg*, som direkte oversatt til norsk blir *Asketenes vei*. For å understreke at denne vei er åpen for alle, foreslo fader Johannes (Johansen) at den norske tittelen skulle være *Den asketiske vei*. Som Colliander selv skriver:

Du vasker opp og passer barn, du drar på jobb, får lønn og betaler skatt. Du gjør alt som hører med til livsyttringene dine slik som et menneske i et samfunn, ettersom du ikke har mulighet til å forlate det kroppslig. Men du har avstått fra deg selv. Du har gitt bort det ene, for å få det annet (s. 87–88).

Arbeidet med oversettelsen har pågått i kortere arbeidsøkter over tre år. Det er flere som har vært delaktige i at den har funnet sin form nå. Jon Wetlesen har korrekturlest første del av boken, og min kone Susanne Brevik Syvertsen har vært en viktig sparringspartner når det gjelder oversettelse av svenske ord og uttrykk og valg av formuleringer. Før utgivelsen har Ove Nikolai Svele korrekturlest og gjort et nitidig arbeide med referanselister og innholdsfortegnelse. Fader Johannes har vært med i prosessen fra begynnelsen av, og har også gjennomgått deler av teksten og kommet med råd og innspill underveis. Alle feil og mangler ved den endelige versjonen står derimot jeg alene ansvarlig for.

Språklig kan det til tider virke som den asketiske vei er forbeholdt ett kjønn. For det er en klar overvekt av menn i boken, og dette er noe forsterket i oversettelsen: Der man i svensk gjennomført bruker pronomenet *hon* (altså: *hun*) for å beskrive *människa* (mennesket), er dette ofte enten unaturlig eller forbundet med radikal/feministisk ideologi på norsk. Derfor har jeg sett meg nødt til å bruke pronomenet han oftere enn Colliander selv gjør. Men dette fjerner ikke Collianders (og kirkefedrenes) sentrale poeng: Askesen er åpen og nødvendig for både menn og kvinner i alle samfunnsposisjoner og faser av livet: «Det finnes intet sted, ingen samfunnsposisjon, ingen ytre omstendighet som ikke er til nytte i den kamp du har valgt» (s. 28).

Denne lille boken har sin verdi i at den viser hvordan et åndelig liv kan leves i alle samfunn. Ved hjelp av Bibelen og kirkefedrene får Colliander frem hvordan også de små ting i livet kan føre oss «nærmere» eller «lenger bort fra» livet i Kristus. Det er *Jesus Kristus* og Hans virke i oss gjennom bønn og faste som er bokens kjerne. Dette er Colliander nøye med å påpeke: Askese innebærer ikke at man gjør seg «fortjent» til eller blir hellig «på egen hånd». Askese er nettopp det å gi avkall på seg selv for å fylles av Kristus – og dermed finne seg selv i Ham: «*Vandringen med Gud* (1. Mos. 6: 9) er nå det eneste som har virkelig verdi for deg [...]. For den som bærer Kristus inne i seg, [...] har allerede steget inn i det evige liv, og det omslutter alt» (s. 88). ■

Simen Syvertsen,

22./ 9. oktober 2020,

minnedagen for ap. Jakob sønn av Alfeus,
og Abraham og Lot

DE MYRRABÆRENDE KVINNERS FORENING

Takk til dere alle for bidrag i 2019!

Vi sender dere alle en stor og varm takk for bidrag til foreningen i fjor. Som alltid har vi fått verdifulle gaver fra enkeltmedlemmer i foreningen, og et betydelig pengebeløp fra et medlem i menigheten. Dette, sammen med øvrige bidrag, satte oss i stand til å kunne sende midler til de organisasjonene vi har støttet noen år nå.

Summen av varesalg, loddssalg og pengegaver utgjorde rundt 18.800 kroner, hvilket vi er strålende fornøyd med.

I vår sendte vi penger til en ortodoks organisasjon som hjelper foreldreløse barn i Betanien utenfor Jerusalem. «Enkens skjerv»; et åttitalls enker i Syria fikk midler fra oss, det fikk også Tigrean Forening i Norge, og Hl. Nikolai-fondet.

Og sist, men ikke minst, har vi vært i kontakt med et kloster i Kosovo – Visoki Decani-klosteret. Midlene gitt til dette klosteret skal brukes blant vanskeligstilte serbere i området. I Hl. Nikolai menighetsblad nr. 2/2017 finner vi en fin artikkel fra F. Johannes' besøk der våren 2017. Han dro sammen med f. Serafim og Belka Korshavn.

Ny basar i november og desember 2020.

Vi starter i slutten av november, men salget vil foregå annerledes enn foregående år. På grunn av pandemien vil alle varene ligge godt synlig i et av «kaffe-rommene» i kjelleren. Her kan to-tre personer gå inn om gangen og velge varer. Betalingen foregår i rommet utenfor. Medlemmer i foreningen vil være til stede for å svare på spørsmål.

Vi har VIPPS-ordning og giro-ordning. Det kan også benyttes kontant betaling.

Igen en takk fra oss for bidraget dere gir til foreningen enten ved å støtte salget eller via direkte penge støtte. Det setter oss i stand til å kunne hjelpe litt. ■

VIPPS-nr: #539439 eller konto nr: 2050 29 66945

I KRISTUS

Janette Khoury
leder

TITO COLLIANDER (kort biografi)

Collianders far var överste och han föddes och växte upp i Ryssland. I en ålder av 14 år flyttade han till Finland. Han utbildade sig på Ate-neum i Helsingfors 1922–1924. Han studerade teologi och åren 1924–1928 var han teckningslärare i Borgå, innan han 1950 blev lärare i grekisk-ortodox kristendom vid de svenska läroverken i Helsingfors.

Colliander skildrar med inlevelse viljelösa människor, besatta av lidelser och brister och söker lösningen i grekisk-ortodox mysticism. Han räknas till de främsta finlandssvenska författarna under 1930- och 1940-talen.

Tito Fritjof Colliander (1904-1989)

Hans genombrott kom 1937 i samband med hans övergång till den grekisk-ortodoxa kyrkan. Den roman han då gav ut, Korståget, är en omvändelsehistoria i Dostojevskis anda. Ett huvudtema hos Colliander är konfrontationen

mellan religiösa renhetsideal och driftslivets krav.

Collianders noveller är ofta finstämda barn- och naturstudier. Ett urval av noveller kom ut 1956 under titeln Fönster. Hans romaner ger skildringar av en idyllisk barndom, av revolutionens Petrograd, vagabondliv i Frankrike och Algeriet m.m. Han har också givit ut teologiska skrifter, konstnärsmonografier och dikter.

Han tog en prästexamen vid Ortodoxa prästseminariet i Finland 1964, blev teologie hedersdoktor 1968 och hedersledamot av Svenska litteratursällskapet i Finland 1970. ■

GAVER INNKOMMET TIL KIRKEN

Givere til Hl. Nikolai menighet får skattefradrag for gaver til menighetens konto.
Ønsker du skattefradrag på dine gaver må navn, adresse og personnummer oppgis.
Man får skattefradrag på gaver fra 500 kr. til 50 000 kr. i løpet av et året.

GAVER INNKOMMET PÅ MENIGHETENS KONTO: 2050 03 19357

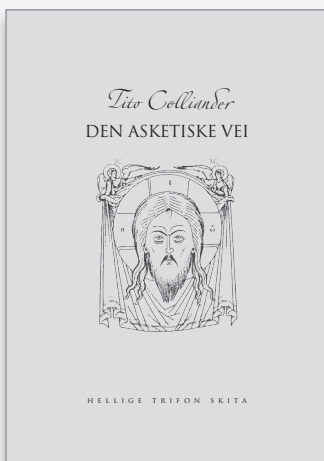
Vi fortsetter innsamlingen til kirkebygget i Oslo slik vi tidligere har informert om (jfr. menighets blad nr.2 2014, s.13) ifølge vedtak på Medlemsmøtet, og vi ber om forsterket innsats og generøsitet for å fullføre kirkebyggsprosjektet vårt. Mange har fast utbetaling fra konto, og flere nye gavegivere oppfordres til å komme på «banen» slik at vi kan realisere vår plan. Mange takk til alle dere som har sendt gaver på menighetens konto!

GAVER TIL MENIGHETENS KONTO SIDEN SIST:

L B Standnes 500 P Pandevski 200 S Sande 6500 M Kvalheim 650 I-J K Enger 1000 I-J Nilssen 2000
O G Svele 4500 E Struksnes 1000 T Struksnes 1000 A Z Morch 1000 Th Stange 800 L Hovstø 600
J Chaffin 2000 R Worley 10.500 L Polykarpova 2750 J Wetlesen 750 Z Radevska 500 S Jankovska 600
Th Tollefsen 1000 P Svele 5000 H O Wingerei 2000 K A Kihle 250 Engen Kloster 1000 B Antic 300
T Aukland 500 D Markeng 3500 S Syvertsen 9000 J Khoury 8000 A Semakoff 550 M Selassie 3000
B Korshavn 10.000 N Miazina 5000 S Jerotic 500 A B Hessø 1000 V Damcevskaja 500 Th Grønli 700
T Magnussen 5000 L S Germatsion 1500 R Nikolaovska 2000 L Bryzgalova 500

– Hjertelig takk for alle bidrag !

TITO COLLIANDER DEN ASKETISKE VEI

108 sider

kr.130,- pluss porto

BESTILLES OVER E-POST:

fader.johannes@ortodoks.org

► forts. fra s. 12. «...hellige Serafim av Sarov» han til å fornye den gamle kirkelige tradisjon og forkynte klart om veien, sannheten og livet.

Men dette er ikke bare historie. Selv om hl. Serafim først og fremst underviser oss gjennom sitt livs eksempel og sine bønner, han har ikke etterlatt seg store bøker og har ikke laget avhandlinger om teologiske emner, så kan også vi som lever nå og i et annet land, nyte godt av hl. Serafims undervisning. For vi er så heldige at en av hans disipler har skrevet ned en samtale han hadde med hl. Serafim. Det er godseieren Motovilov som var en sann disippel av hl. Serafim. I denne samtalen finner vi en klar faderlig veiledning til det åndelige livet, om veien til frelse og hva frelsen er. Der finner vi den sanne ortodokse veiledning til saligheten. Guds rike som er livet i Gud. At saligheten er en tilstand vi

gradvis får del i gjennom aktivt arbeid på oss selv så vi i stadig større grad blir fylt med Helligåndens nåde, som gir kraft til å gå videre og vokse i det gode. For på dommens dag skal det ikke dreie seg om antall gode og onde gjerninger, men om vi selv har strebet etter det gode eller latt det onde ta bolig i oss. Gjerninger, dyder, har ikke verdi i seg selv, kun som middel til å ta imot og tilegne seg Guds nåde, gi plass for saligheten, ved at vi stadig blir mer mottakelig for Guds Hellige Ånds nåde. Og den kraft det her er tale om er kjærligheten som åpner Guds rike for oss. Kristenlivet er en vandring på kjærlighetens vei frem mot Guds rike, drevet av Hans nåde. Veien må vi selv gå, nå. Dette er noe av det hl. Serafim minner oss om. La oss forsøke å følge hans veiledning, til ære for den Treenige Gud. Amen. ■

Hl. Serafim be til Gud for oss!

returadresse:

HELLIGE NIKOLAI KIRKE
Tvetenveien 13, 0661 Oslo

B

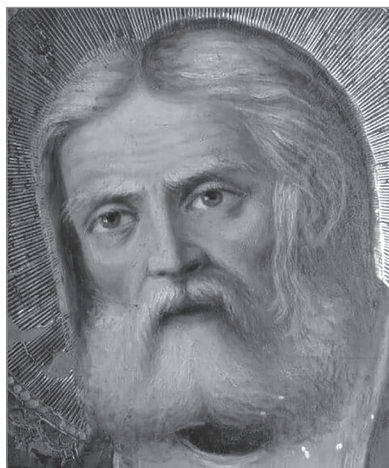

2./15. JANUAR: HELLIGE SERAFIM AV SAROV

1700-tallet var en tid med store vanskeligheter for Russlands kirke, en tid med forfall i det religiøse liv, en tid da folk var religiøst undernærte og den sanne tro hadde blitt fordunklet av overflatisk gjernings-fromhet, moralisme. Folk levde mer etter regler for hva som var rett og galt, enn et liv i Helligånden. På den annen side var det dem som ikke brydde seg om det ytre i det hele tatt, som mente at det var nok å tro i sitt hjerte og være god mot sine medmennesker, og som ikke forsto at for å være kristen må en være et integrert medlem på det Kristi legeme som er kirken, at kristenlivet er et liv i fellesskap og gjensidig kjærlighet. Få var de røster som rent og klart forkynte den sanne vei til frelsen, og færre var de som levde etter det.

Da var det at Gud sendte Prokhor Moskhin som en gave til Russland, for å gjenopprette det sanne åndelige livet og lede folket til frelsens havn. For denne Prokhor, som senere fikk navnet Serafim, var en sann støtte og feste for sannheten, et fyrtårn som viste vei.

Han ble født i 1759 i Nord-Russland i en kjøpmannsfamilie, men han kom ikke til å etterfølge sin far i forretningslivet, til det var han for innadvendt og religiøs og opptatt av bønn, og det endte med at han som 19-åring gikk i kloster. Og det var i Sarov-klosteret i Nord-Russ-

land han fikk navnet Serafim. Etter en tid der i klosteret fikk han forstanderens velsignelse til å bosette seg i en hytte, en kellia, på et ensomt sted utenfor klosteret, og her levde Serafim som eremitt i 16 år, til 1810, i bønn og faste og streng askese. Deretter levde han ytterligere 15 år i isolasjon. En yngre munk bragte ham mat, og Den hellige nattverden ble bragt ham hver søndag. Slik levde han i brennende bønn og streng askese, men uten å bedrive noen form for selvplageri. Hans askese besto i kamp mot sine lidenskaper og syndige tilbøyeligheter, og mot de onde åndene som plaget ham, og fremfor alt: å øve seg i det gode.

En gang trengte en syk godseier seg inn til fader Serafim og anmodet ham om forbønn for sin sykdom. Og det gjorde fader Serafim. Og godseieren ble helbredet. I takknemlighet for dette solgte godseieren, som het Manturov, godset sitt og kjøpte et stykke land som het Divejevo. Der opprettet fader Se-

rafim senere et nonnekloster, som han også ble åndelig veileder for.

Etter dette begynte fader Serafim å ta imot mennesker igjen. Hans eneboerliv var slutt. Den visdom, erfaring og åndelige kraft han hadde samlet, skulle nå bli mange til del. Og folk strømmet til ham i tusentalls fra hele Russland. Og han ble virkelig et åndelig kraft-sentrum som gav andre nytt mot, ny kraft, glede og håp og veiledning til saligheten. Hundrevis av mennesker flokket seg daglig om kelliens hans.

2. januar 1833 fant man så fader Serafim død. Han stod på kne, kledd i sine hvite lær, og med korset om halsen. Foran seg hadde han bønneboken som var slått opp på akatisten til Jomfru Maria. Hodet hans hvilte i hendene som om han sov.

I 1903 ble fader Serafim høytidelig erklært som hellig av den russiske kirken. Og utallige er de undere han senere gjorde for dem som med tro og kjærlighet ber ham. Han helbreder syke og trøster lidende.

I sannhet var hl. Serafim en Guds gave til det russiske folk, ja til hele kirken. Han bidrog til å fornye det kirkelige liv, ledet mange tilbake til en levende og sann tro og fromhet. Og gjennom sitt eksempel bidrog

forts. på side 11 ►